

[Justitsministeren]

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Straffene for berigelsesforbrydelser m.v.).

(Lovforslag nr. L 183).

Lovforslaget indebærer først og fremmest en sænkning af strafferammerne i straffelovens §§ 285–287 om de almindelige berigelsesforbrydelser. Ved lovforslaget lægges der op til en sænkning af strafudmålingerne i disse sager med gennemgående $\frac{1}{3}$ i forhold til de straffe, som idømmes i dag, og til en udvidet anvendelse af betingede domme og bøder. Lovforslaget berører således ikke straffene i sager om den egentlige økonomiske kriminalitet og ej heller i sager om røveri, skattesvig, indsmugling m.v. Forslaget medfører endvidere en nedsættelse af mindstetiden for prøveløsladelse fra 4 til 2 måneder.

Forslaget skal ses i sammenhæng med to hovedtendenser i de senere års kriminalpolitik: dels det almindelige ønske om at søge gennemført en begrænsning i anvendelsen af frihedsstraf, dels en tendens i retning af en omvurdering af forholdet mellem strafudmålingen for forskellige typer af forbrydelser.

At lovforslaget fremsættes nu, skal ses i sammenhæng med de nuværende meget alvorlige kapacitetsproblemer inden for kriminalforsorgen. Ifølge en udtalelse af 26. januar 1982 fra en intern arbejdsgruppe under justitsministeriet – den såkaldte belægsprognosegruppe – har udviklingen i kriminalforsorgens kapacitetsbehov i de senere år været præget dels af en stigning i kriminaliteten, dels og navnlig af en stigning i antallet af langvarige frihedsstraffe, til dels som følge af en stigning i antallet af grove forbrydelser, herunder narkotikaforbrydelser og røveri. Bl.a. som følge heraf er der gennem de senere år både indtrådt en betydelig stigning i den samlede strafmasse, som skal afsones, og en betydelig stigning i belægget af varetægtsfængslede. Belægsprognosegruppen har beregnet, at afsoningskapaciteten i fængslerne, der i dag er på ca. 3.700 pladser, bør øges med godt 500 pladser, såfremt der skal skabes mulighed for afsoning af en samlet mængde frihedsstraf svarende til den, der blev idømt i 1981. Belægsprognosegruppen giver i udtalelsen udtryk for, at der meget

hurtigt bør gennemføres foranstaltninger med henblik på at løse de nuværende betydelige kapacitetsproblemer. Jeg deler denne opfattelse.

Det vil efter min mening ikke være ønskeligt at søge de meget alvorlige kapacitetsproblemer løst alene ved en udvidelse af kapaciteten i kriminalforsorgens afsoningsanstalter. En sådan løsning på problemerne ville i øvrigt næppe heller være praktisk mulig.

Jeg har derfor anset det for rigtigst bl.a. at lægge op til en kriminalpolitisk løsning, som viderefører ønsket om en begrænsning i anvendelsen af frihedsstraf. En sådan løsning vil medføre en væsentlig lettelse af kriminalforsorgens kapacitetsbehov, men vil ikke være tilstrækkelig til at løse de foreliggende problemer. Det kan i den forbindelse nævnes, at lovforslaget ikke kan forudsættes at ville reducere kapacitetsbehovet med mere end ca. 250 pladser. Det vil derfor tillige være nødvendigt at søge tilvejebragt bevillingsmæssig baggrund for en udvidelse af kriminalforsorgens afsoningskapacitet. Jeg er samtidig indstillet på at søge tilvejebragt mulighed for en styrkelse af det kriminalpræventive arbejde, særlig med henblik på bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en forsøgsordning med samfundstjeneste.

(Beslutningsforslag nr. B 80).

Spørgsmålet om at gennemføre en sådan forsøgsordning har ved flere lejligheder været drøftet i folketinget, senest den 25. februar 1982. Under denne debat, der fandt sted på grundlag af min redegørelse af 16. februar 1982, var der en overvejende positiv stemning for at gennemføre en forsøgsordning med samfundstjeneste. Jeg gav ved den lejlighed tilsagn om at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning vedrørende en sådan forsøgsordning.

Som det fremgår af beslutningsforslaget, lægges der op til at gennemføre forsøgsord-

[Justitsministeren]

ningen på grundlag af de gældende regler i straffeloven om betingede domme og i øvrigt i overensstemmelse med en indstilling fra en arbejdsgruppe under straffelovrådet, som er optaget som bilag til beslutningsforslaget. Jeg skal ikke her gå i enkeltheder med forslagets nærmere indhold, men henviser til forslaget og dets bemærkninger.

Under redegørelsesdebatten den 25. februar gav spørgsmålet om at gennemføre en forsøgsordning i Nordjylland anledning til særlig drøftelse. Baggrunden herfor var, at der på dette tidspunkt endnu ikke forelå noget endeligt tilsagn fra arbejdsmarkedsnævnet i Nordjyllands amt om at ville medvirke til forsøgsordningen. Jeg har siden redegørelsesdebatten haft yderligere drøftelser med arbejdsmarkedsnævnet, og efter de oplysninger, der foreligger for mig, vil nævnet på et møde i slutningen af april måned tage endelig stilling til, om det vil medvirke til forsøgsordningen.

Jeg vil gerne understrege, som jeg også gjorde det i min redegørelse, at det er vigtigt, at forsøgsordningen med samfundstjeneste nu kommer i gang. De udenlandske erfaringer tyder på, at samfundstjeneste er en af de mest lovende muligheder for at finde frem til nye alternativer til frihedsstraf.

En forsøgsordning vil give grundlag for at vurdere, om de positive erfaringer med samfundstjeneste i andre lande også vil have gyldighed under danske forhold.

Idet jeg i øvrigt henviser til beslutningsforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Socialministeren (Bent Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser for Færøerne om sociale ydelser. (Forhøjelse og teknisk justering af satser m.v.).

(Lovforslag nr. L 184).

Forslaget indeholder dels forslag om en forhøjelse af grundbeløb og pensionstillæg i de færøske pensionslove, dels forslag om en teknisk justering (»nulstilling«) af satser m.v. i 4 af de sociale love for Færøerne, nemlig lov for Færøerne om folkepension, lov for Færøerne om invalidepension m.v., lov for

Færøerne om den offentlige sygeforsikring samt lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m.v.

Bortset fra de forhøjelser af pensionerne, der skyldes stigningen i pristallet, har det færøske pensionsniveau senest været forhøjet med virkning fra den 1. april 1975. I den øvrige del af riget har pensionerne været forhøjet flere gange siden 1975, bl.a. i forbindelse med 1. fase af udbetalingerne fra den sociale pensionsfond pr. 1. januar 1979.

Fra færøsk side har der flere gange været udtrykt ønske om i videst muligt omfang at tilnærme det færøske pensionsniveau til det niveau, der gælder for den øvrige del af riget.

På baggrund af drøftelser i det særlige udvalg vedrørende sociallovgivningen for Færøerne er der opnået enighed om de forhøjelser af de færøske pensioner, der er udmøntet i nærværende lovforslag.

Herefter forhøjes grundbeløb og pensions-tillæg til enlige pensionister og pensionister gift med ikke-pensionister til satserne for den tilsvarende gruppe i det øvrige rige pr. 1. januar 1979. Satserne for grundbeløb og pensionstillæg til samgifte pensionister udgør efter forslaget 150 pct. af satserne for enlige. Der sker herved en tilnærmelse af ægtefællepensionerne til det dobbelte af pensionen til en enlig. Øvrige tillæg m.v. forhøjes ikke.

Efter forslaget skal de forhøjede satser have virkning fra 1. april 1982. Merudgifterne for staten anslås i 1982 til 7,4 mill. kr. og i 1983 til 9,9 mill. kr. af samlede merudgifter på henholdsvis 15 mill. kr. og 20,4 mill. kr.

Den tekniske justering (»nulstilling«) af satserne m.v. i 4 af de sociale love for Færøerne er i overensstemmelse med den justering, der blev foretaget for det øvrige riges vedkommende ved lov nr. 255 af 16. juni 1980 om ændring af forskellige lovbestemmelser vedrørende anvendelse af reguleringspristallet. Herefter reguleres satser m.v. på grundlag af reguleringspristallet for januar og juli med januar 1980 = 100.

Denne del af lovforslaget er udelukkende af teknisk karakter og medfører ikke merudgifter.

Det færøske lagting har givet tilslutning til, at lovforslaget søges fremmet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale for-